

élet és iskola, élet-iskola, életiskola, iskola és élet, iskola-élet, iskolaélet

„... a középpontba a gyerekeket kell állítani. Ők sokfélék, számos tekintetben különböznek egymástól és kortársaiktól – különösen a 100 évvel ezelőtti gyerekektől –, de semmivel sem rosszabbak tőlük (bármit is sugall a szájhagyomány). Még ha rosszabbak lennének is: az iskola van értük, nem pedig ők az iskoláért! Az oktatásnak kell rugalmasan alkalmazkodnia hozzájuk, nem fordítva. Ennek előfeltétele, hogy meg kell ismerni a gyerekeket! Nem csak úgy általában 'a gyereket', hanem az intézményekben a pedagógusoknak minden egyes 'gyereket'! Így lehet a tanulás–tanítás folyamata személyre szabott, így kaphatja meg minden gyerek a számára legjobb oktatást képességei kibontakoztatásához.

A pedagógusszakmának is meg kell újulnia (és megújulás előtt áll, ha tetszik, ha nem)! A 'tanár mint a tudás egyedüli birtokosa, forrása' ma már egy múlt századi emlékkép. A pedagógusnak sokkal inkább 'útítársnak', mentornak, coachnak kell lennie, aki segíti tanítványait egyéni tanulási céljaik elérésében. Ha ezt meg tudjuk valósítani, akkor nemcsak a szülők lehetnek nyugodtak gyermekeik sorsa felől, és nemcsak a gyerekek számára válik a tanulás–tanítás folyamata közösségi élménnyé, hanem a ma megalázott, semmibe vett, megrendszabályozott tanítók is fellélegezhetnek, és kiteljesedhetnek munkájukban. (Remélhetőleg azok a mentális problémák is megszűnnek, amiket a ma rosszul működő intézményei okoznak gyerekeknek, felnőttek egyaránt.) Vissza kell adni az intézmények, az intézményvezetők, a nevelőtestületek és a pedagógusok önállóságát, s az ezzel járó felelősségüket! Végre diplomás értelmiségiként kell gondolni és hivatkozni rájuk! Meg kell adni számukra azt a megbecsülést, amely kijár azoknak, akik legfélétebb kincseinkkel 'gazdálkodnak', és akik a jövőért dolgoznak nap mint nap. Ha végre friss levegőt engedünk az iskolákba – amelyek tanulószervezetként működnének –, és helyet kap a kritikai gondolkodás, a probléma- és projektalapú oktatás, az autonómia, a megbecsülés, a kreativitás lehetősége, jól felszerelt tanulói terek és a tanítás egész folyamatát átszövő digitalizáció, akkor lesznek fiatal pedagógusok is, akik a legtehetségesebb diákok közül kerülnek ki. Nekik a hivatásukat nem a megalkuvások mentén kell majd ellátniuk, hanem izgalmas intellektuális és emocionális kihívásként élhetik azt meg. Ők jelentik a jövőnket...

Egy magára valamit is adó kormány nem odázhhatja tovább az oktatás reformját, nem sorolhatja a gyerekeink, közös jövőnk ügyét a saját rövid távú hatalompolitikai érdekei mögé! [...]

Bármely reform vagy döntés csak akkor lehet sikeres, ha azt széleskörű szakmai vita előzi meg. (Nem pedig politikai alku – mindenki jobban jár, ha az oktatás az oktatási szakemberek kezében van!) Bár ezek az egyeztetések időigényesek, a személyes jelenlétű megbeszélések, a véleményütköztetés az eredményesség érdekében nem megspórolható. Az oktatásban is rendszerváltás kell, mert gyermekeink jövője a tét!”

Részlet a A Tanítanék Mozgalom 2026-os *Mit várnak el a szülők és a pedagógusok az iskolától?* címen futott részvételi akciókutatásának anyagából